

PRAVIDLA PRO KATEGORIE F4D, F4E*

Pro úplný a správný výklad pravidel čti též **Návod pro rozhodčí**

OBECNÉ

Definice soutěžní makety:

Maketa je zmenšeninou letadla těžšího vzduchu s pevným křídlem, které neslo člověka. (Pro konkrétní letadlo - vzor modelu se používá se termín „předloha“.) Měřítko, ve kterém je model letadla postaven, je libovolné. Každý soutěžící musí postavit svůj vlastní model. Použité komerčně vyráběné díly sniží hodnocení položky „kvalita zpracování“.

Soutěžní program:

Soutěž sestává ze dvou částí:

1. Statické hodnocení, tedy hodnocení shody modelu s předlohou, složitosti a kvality zpracování
2. Letové hodnocení

Pořadí částí by mělo být dodrženo. Výsledné hodnocení je součtem obou hodnocení.

Rozhodčí:

Pořadatel soutěže určí dva rozhodčí pro obě části a jednoho časoměřiče pro let. hodnocení.

Soutěžící nesmějí požadovat předběžné výsledky ani ovlivňovat hodnocení modelů s výjimkou oficiálního protestu. Rozhodčí musí posuzovat maketovou přesnost (troj pohled) a kvalitu zpracování výhradně dle předložených materiálů bez ohledu na vlastní znalosti týkající se předlohy.

Koeficient:

Jednotlivé položky se hodnotí od 0 do 10 bodů včetně, mohou být použity poloviny bodů. Výsledek je vynásoben koeficientem (K).

Poznámky (výměna součástí mezi stat. a let. hodnocením):

- Všechny modely letadel musí vzlétat stejným způsobem jako jejich předlohy.
- U modelů hydroplánů všech druhů je pro vzlet povoleno používat zabudovaná kola nebo odhazovací podvozek, aniž to ovlivní hodnocení.
- Pro let může maketovou vrtuli nahradit vrtule jakéhokoli tvaru nebo průměru. (Týká se pouze pohonných vrtulí.) Rozměry, tvar a barva kuželu a hlavice nesmí být změněny.
- Pokud za letu chybí figurka pilota odpovídající velikosti, je snížení hodnocení realizmu letu ponecháno na úsudku rozhodčích.
- Žádná část modelu letadla kromě vrtule s hlavicí nesmí být vyměněna a nic kromě figurky pilota nesmí být před soutěžním letem přidáno. Opravy způsobené poškozením za letu jsou povoleny, ale vzhled modelu letadla za letu nesmí být výrazně ovlivněn.

Počet modelů:

Soutěžící může soutěžit pouze se dvěma modely v každé kategorii, není-li pořadatelem určeno jinak.

Pomocníci:

Soutěžící může mít dva pomocníky.

STATICKÉ HODNOCENÍ

Dokumentace:

Za shodu dokumentace s předlohou (zejména za shodu výkresu s fotografiemi) zodpovídá soutěžící; případné nesrovnalosti označí ve výkresu, nadbytečné dokumenty jsou nežádoucí. Na přihlášce k soutěži a v bodovací tabulce musí být uveden název předlohy včetně typového označení a měřítko, ve kterém je model letadla postaven.

K posouzení shody modelu letadla s předlohou předloží soutěžící rozhodčím následující dokumentaci:

- **Nejméně tři fotografie** či kvalitní tištěné reprodukcce předlohy, z nich nejméně na jedné je přímo letadlo, které bylo postaveno - aktuální předloha. Na každé z těchto fotografií by měl být celý letoun, nejlépe z různých pohledů. V případě rozdílů má fotodokumentace přednost před výkresy.

- **Přesný třípohledový výkres** - 3 hlavní pohledy předlohy z boku, shora, zepředu v jednotném měřítku; rozpětí křídla (příp. délka trupu) musí být v rozmezí 150-500 mm.

- Pro posouzení zbarvení a označení jsou přípustné **a) barevné fotografie** nebo **b) barevné nákresy**, **c) popis zbarvení** doplněný označenými vzorky barev ze vzorníku, vše z uznávaných publikovaných zdrojů, například z publikací typu „Profile“, monografií apod.

- Soutěžící přiloží k dokumentaci **prohlášení**, že je stavitelem hodnoceného modelu letadla a seznam všech dílů, které sám nezhotovil.

Pozn.: Pro zahraniční soutěže musí být veškerý potřebný text též v Angličtině.

Hodnocení: Rozhodčí hodnotí model dle následující tabulky ze vzdálenosti 1,5 m (položky 1-5) nebo ze vzdálenosti 0,5 m (položky 6-8). Každá položka je ohodnocena známkami 0-10 každým z rozhodčích (bodovačů).

Položka	(K=koeficient)
Maketová přesnost	
1. bokorys	15
2. pohled čelní, zezadu	15
3. pohled shora, zespodu	15
4. Označení	
Shoda s předlohou	8
Složitost	3
5. Zbarvení	
Shoda s předlohou	3
Složitost	2
6. Struktura a maketový realizmus povrchu	12
7. Zpracování	
Kvalita zpracování	11
Složitost	4
8. Maketové detaily	
Shoda s předlohou	8
Složitost	4
(Celkem K = 100)	

Výsledek statického hodnocení: Znamky udělené oběma bodovači v jednotlivých položkách se sečtou a násobí koeficientem K, poté jsou sečteny body celkem.

Pro konečné hodnocení se toto hodnocení může použít jen tehdy, pokud model letadla dokončí platný let.

Protest:

Soutěžící musí podat případný protest v písemné formě během soutěže pořadateli za předem stanovený poplatek.

LETOVÉ HODNOCENÍ

Charakteristiky kategorie F4D, F4E

Nejvyšší letová hmotnost 150 g

Nejvyšší plošné zatížení 15 g/dm²

F4D: Pohon pouze pružnými motory (gumovým svazkem)

F4E: Pohon pístovými motory na stlačený CO₂ nebo elektrickými motory. (Zásobník plynu nebo baterie uloženy v modelu letadla.)

Definice platného letu: Let je platný, pokud model letadla letěl déle než 15 sekund.

Počet letů (pokusů): Každý soutěžící má nárok vykonat minimálně 3 lety (pokusy o platný let). Pokud se model po vypuštění nevznese do vzduchu, má soutěžící právo na jednu opravu u každého pokusu.

Letový čas: Před začátkem soutěže musí být vyhrazeno min. 15 minut na zalétání modelů letadel. Soutěžící musí být vyzván k nástupu na startovní plochu s předstihem dle pořadníku. Pokud soutěžící nenastoupí k letu do 5 min od výzvy, ztrácí nárok na let.

Hodnocení: Každá položka je hodnocena známkami od 0 do 10 od každého rozhodčího dle tabulky:

Položka	koeficient (K)
1. Vzlet	15
2. Úvodní stoupání	12
3. Klesání a přiblížení na přistání	19
4. Kvalita přistání	17
5. Realizmus letu	37
	(Celkem K=100)

Výsledek letového hodnocení: známky obou rozhodčích v jednotlivých položkách jsou sečteny, vynásobeny koeficienty a sečteny celkem. K nejlepšímu výsledku ze tří platných letů je přičteno nadhodnocení následně:

a) dva a více motorů s rozdílnými osami tahu +10%

b1) zatahovací podvozek (zůstane pro přistání zatažen) +10%

b2) zatahovací podvozek (otevírá se při přistání) +20%

Poznámka: Pro udělení nadhodnocení za více motorů musí být každá vrtule poháněna samostatným motorem. (Mimo předloh nesplňujících tuto podmínku.) Všechny motory musí mít podobný výkon.

CELKOVÝ VÝSLEDEK

Celkový výsledek je dán součtem výsledků statického a letového hodnocení.

** Použita jsou pravidla IIFI používaná v Evropě a platná pro soutěž INTERSCALE (<http://www.iifi.nl/interscale.htm>), která jsou až na drobnosti shodná s britskými pravidly BMFA, koncepčně i většinou položek jsou též shodná s mezinárodními pravidly FAI - překlad P. Rajchart. S dovořením překladatele jsem vycházel z překladu FAI, vypustil jsem desetinné členění odstavců, sjednotil terminologii a zestručnil pravidla pro jednoduché použití. V místech rozdílů jsem se držel originálu IIFI (BMFA). Odlišnosti FAI jsou následující: důrazy na trojpohled a ostatní položky stat. hodn. se mírně liší bodováním; poměr získaných bodů (násobených koeficienty) statika/let je 100/65 ve prospěch statiky; čtyř- a vícemotorové letouny jsou nadhodnoceny v letovém hodnocení o 20%*

Na našich národních soutěžích F4IN platí následující zvyklosti, které jsem začlenil do pravidel:

a) počet rozhodčích: min. dva. (V zahraničí jsou obvykle dva pro statiku a další dva + časoměřič pro letové hodnocení.)

b) počet modelů v kategorii: max. dva (FAI, BMFA - 1 model, IIFI - počet neomezen)

c) počet letů: tři (FAI, BMFA, IIFI - min. 4 lety)

d) použití pořadníku soutěžících pro soutěžní lety

e) pořadí 1. statika - 2. sout. lety by mělo být dodrženo

R. Pajas, 28. 11. 2012